

lasti, pretože mnohé z této publikace může být užitečné i pro poučeného laika či rodiče.

Na 247 stranách autorka poskytuje prehľadný soubor informáci o poruchách autistického spektra a spôsoboch vzdelávani tak, aby se psychopedům, pedagogům, psychologům i ostatním pomáhajícím dostaly do ruky kvalitní informace podložené výzkumem, kazuistikami a zkušenostmi.

D. Ciešlarová

* 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita 2011, 247 s.

Cesty božstev*

Kniha *Cesty božstev* Jakuba Havlíčka, religionistu, ktorý v súčasnosti pôsobí ako odborný asistent Semináru japonských štúdií na Filozofickej fakulte Masarykovej univerzity, vznikla z jeho dizertačnej práce. Už z názvu vyplýva, že je zameraná predovšetkým na šintoizmus, resp. šintó, ako sám autor v práci uprednostňuje, ktoré sa vo všeobecnosti zvykne označovať za pôvodné japonské náboženstvo.

Autor si v úvode knihy kladie otázky, ako vplývajú náboženské prvky na vytváranie japonskej národnej identity a či existuje hlbšie prepojenie medzi šintó a japonským nacionalizmom. Nasledujú tri rozsiahlo spracované časti.

Prvá je teoreticko-metodologickým vhladom do problematiky religionistiky ako takej. Autor v nej obsiahlo definuje terminológiu, vymedzuje zachádzanie s obecnými pojmami (napr. čo je predmetom skúmania religionistiky, ako rozoznať náboženské javy, objasňuje problematiku pojmu náboženstvo atď.) a presne vytyčuje otázky práce.

V druhej časti sa podrobne venuje analýze odborných publikácií, spôsobu, ako vytvárajú obraz „cesty kami“, teda cesty božstiev. Hľadá spojitosti medzi koncepciou japonského národa a jej vplyvom na možnosti chápania šintó v rôznych odborných prácach. Zároveň sa venuje koncepcii

„japonského náboženstva“ a spôsobu, ako vybraní autori jej prostredníctvom prístupujú k problematike hľadania kultúrnych princípov typických pre japonský národ.

Tretia časť je zameraná na konkrétny príklad v japonskej spoločnosti, ktorý sa so šintó spája – prípad japonskej svätyne Jasukuni. Autor sa venuje okolnostiam jej vzniku, zmenami v politických stratégiách v tejto otázke pred a po druhej svetovej vojne a nevynecháva ani udalosti posledných rokov. Osvetľuje kontroverziu svätyne, snaží sa o podanie komplexného obrazu z pohľadu verejnosti, jednania vrcholných japonských politikov, pozostalých jednotlivcov a v neposlednom rade reflektuje aj protestné hlasy zahraničia.

Na základe týchto poznatkov je autor v závere schopný formulovať odpovede na otázky položené v úvode knihy.

Jakub Havlíček spracováva problematiku „cesty kami“ veľmi svedomito, dokazuje nesmierny prehľad, znalosť a orientáciu v odbornej literatúre. Jasne argumentuje a nebojí sa spochybňovať zažitú presvedčenia (napr. vnímanie šintó ako pôvodné japonské náboženstvo) a kriticky sa vymedzí voči iným autorom. Téma je ambiciózná, keďže hľadanie náboženských javov a definovanie ich rolí v každodennom živote Japoncov predstavuje výzvu už len z toho dôvodu, že sami Japonci celú radu aspektov svojho života nepovažujú za náboženskú činnosť, ale za súčasť zvykov a tradícií.

Ide o vedecký text, ktorý je určený nielen religionistom, ale najmä dôkladným spracovaním otázky problematiky svätyne Jasukuni je podnetnou prácou aj pre japonológov. Kniha je spestrená obrazovým materiálom zo súkromného archívu autora, zoznamom japonských pojmov a obsiahlou bibliografiou. B. Leštáková

* Jakub Havlíček: *Cesty božstev: Otázky interpretace náboženství a nacionalismu v moderním Japonsku*. Masarykova univerzita, Brno 2011, 223 s.